

Hammasteknikon toimenkuva suun terveydenhuollossa

Hammaslaboratoriossa valmistetaan hammasproteeseja sekä purentaelintä kuntouttavia kojeita yleensä hammaslääkärin tai erikoishammasteknikon tekemän tilauksen perusteella. Terveydenhuollon ammattihenkilö, eli hammasteknikko vastaa näiden yksilölliseen käyttöön valmistettujen laitteiden teknisestä toteutuksesta.

Hammasteknikon työ on vaihtelevaa ja yksilöllistä käsityötä. Työskentely hammasteknisellä alalla edellyttää suun terveyden, anatomian ja hampaiden muoto-opin tuntemusta. Materiaalivalmistuksen hallintaa, hyviä kädentaitoja, hyvää hahmotuskykyä ja luovuutta sekä hyvää värien ja niiden pientenkin vivahteiden erottelukykyä. Hammasteknikon työ on osa hoitotiimiä, tiimityötä hammaslääkäreiden, erikoishammasteknikoiden ja potilaiden kanssa.

Työ hammaslaboratoriossa on erilaisten hammasproteesien sekä purentaelinten hoitokojeiden valmistamista. Hammaslaboratoriossa valmistetaan mm. kruunuja, siltoja, oikomiskojeita, purentakiskoja sekä irrotettavia hammasproteeseja. Valmistukseen käytetään mm. erilaisia akryylejä, metalliseoksia ja keramioita. Jokainen hammaslaboratoriossa valmistettu työ on uniikki ja yksilöllinen tuote, jonka tarkoitus on hoitaa tai kuntouttaa ihmisen purentaelimen toimintaa. Hammasteknisessä työssä yhdistyvät perinteinen käsityö ja nykypäivän teknologiat, kuten tietokoneavusteinen töiden suunnittelu, jrsintäkoneet ja 3D-tulostus.

Suurin osa hammasteknikoista työskentelee yksityisissä hammaslaboratoriossa tai yrittäjinä omissa hammaslaboratorioissa, sekä kliinisen lisäkoulutuksen jälkeen erikoishammasteknikkona myös potilastyössä. Työmahdollisuudet voivat olla myös myynti- ja konsultointitehtäviä alan hammastarvikeliikkeissä tai asiantuntijatehtäviä alan tutkimusyksiköissä tai alalle materiaaleja valmistavissa yrityksissä.

Hammasteknikon toimen harjoittaminen Suomessa edellyttää ammattikorkeakoulutasoisen hammasteknikon tutkinnon suorittamista ja tutkintotodistuksen perusteella haettavan laillistuksen saamista Valviralta. Hammasteknikon tutkinto on Suomessa Eurooppalaisen viitekehyksen (EQF) koulutustaso 6:n mukainen koulutus. Maailmassa on neljä maata (Suomi, Norja, Ruotsi ja Viro) joissa hammasteknikon koulutustaso on EQF 6 mukainen. Suomessa ei voi saada laillistusta hammasteknikon ammattiin suorittamatta EQF tason 6 koulutusta.

Hammasteknikon valmistamiin lääkinällisiin laitteisiin ei merkitä CE-merkintää, koska jokainen hammastekninen tuote on tarkoitettu vain tietyn yksilöidyn potilaan käyttöön. Riittävän koulutustason saanut hammasteknikko vakuuttaa allekirjoituksellaan jokaisen valmistamansa tai valvomansa laitteen vaatimustenmukaisuuden: "Yksilölliseen käyttöön valmistettu laite". Lisäksi hammastekninen ala kuuluu lakisääteisen potilasvakuutuksen piiriin.